

Katedra antropologie na Filozofické fakultě Západočeské univerzity v Plzni

Petr Lozoviuk

Katedra antropologie je pedagogické a výzkumné pracoviště, které je tvořeno odděleními zahrnujícími *Oddělení sociokulturní antropologie (etnologie)* a *Oddělení biologické antropologie*. Součástí pracoviště jsou rovněž výzkumně pedagogické moduly zastoupené *Laboratoří biologické antropologie*, *Centrem aplikované antropologie a terénního výzkumu* a *Studiem vizuální etnografie*. Katedra antropologie garantuje výuku bakalářského studijního oboru a navazujících magisterských studijních oborů Sociokulturní antropologie a Antropologie populací minulosti. Pro výjimečně nadané a motivované studenty katedra zajišťuje doktorský studijní obor Etnologie.

Termín „etnologie“ vnímáme v duchu střeoevropské badatelské tradice jako označení vědecké disciplíny, která se z empirického, historického a srovnávacího hlediska zabývá životními formami a kulturními projevy etnických a sociálních skupin obvykle (ale ne výhradně) v evropském kontextu. Označení „etnologie“ a „sociokulturní antropologie“ tedy do značné míry chápeme synonymně a hlásíme se tak k onomu kontextu sociokulturně orientovaných empirických věd, který je ve střeoevropské badatelské tradici od 60. let 20. století označován jako „evropská etnologie“ (*Ethnologia Europaea*).

K základním axiomatickým pilířům evropské etnologie, resp. sociokulturní antropologie patří poznatek, že teprve komparativní dimenze umožňuje adekvátně interpretovat i sféru vlastní kultury. Další významný akcent evropské etnologie spatřujeme v preferenci interdisciplinárního pojetí vůči studované sociální realitě, v získávání empirických dat prostřednictvím terénního výzkumu a ve srovnávacím přístupu jak ke studovaným populacím, tak k analyzovaným kulturním fenoménům. Evropskou etnologii tak lze vnímat jako pokus o syntézu tradice střeoevropské etnografie (*Volkskunde*) na jedné straně a tzv. cizokrajné etnologie (*Völkerkunde*) na straně druhé, obohacené navíc o podněty z anglosaské antropologie, stejně jako i z dalších sociálně vědních disciplín.

V duchu naznačeného kontextu se pracovníci katedry zaměřují jak na obecné otázky etnologických (antropologických) věd, tak na konkrétní projevy lokální, regionální i národní kultury včetně problematiky interetnických procesů, kulturního pluralismu a multikulturalismu. V popředí badatelského a pedagogického zájmu dále stojí dějiny a metodologie oboru, aplikovaná antropologie, vizuální etnografie, reflexe regionálního kulturního dědictví, urbánní antropologie, biologická antro-

pologie, paleoantropologie a humánní etologie. Důležitou součástí výuky i vědecké praxe tvoří také oblasti interetnické a interkulturní komunikace, reflexe regionálních a nacionálních identit či antropologický monitoring a analýza imigrantských skupin v České republice.

Významnou součástí aktivit katedry představují kontakty se zahraničními partnerskými institucemi. Studenti i pedagogičtí pracovníci mají možnost navštěvovat prostřednictvím stáží, praxí či výzkumných a akademicko-edukativních aktivit celou řadu zahraničních univerzitních i mimouniverzitních pracovišť. Zvláštní pozornost je přitom zaměřena na spolupráci s kolegy ze zemí ze středoevropské a východoevropské oblasti. V rámci těchto kontaktů se pracovníci katedry účastní přeshraničních badatelských projektů, mezinárodních konferencí a workshopů.

